

**CENTER ZA SOCIALNO DELO
SPODNJE PODRAVJE**

Trstenjakova ulica 5a
2250 PTUJ
T: 02/7875600
F: 02/7787771
E: gp-csd.sppod@gov.si

Številka: 410-8/2025-31950/1
Datum: 26. 02. 2025

POROČILO PROGRAMA »VARNA HIŠA PTUJ« ZA LETO 2024

Naslov programa: Varna hiša Ptuj

Izvajalec programa: CENTER ZA SOCIALNO DELO SPODNJE PODRAVJE

Naslov izvajalca: Trstenjakova ulica 5a, 2250 Ptuj

Telefon izvajalca: 02/787 56 00

Elektronski naslov: varna.hisa.ptuj@gmail.com

Odgovorna oseba: mag. Valerija Ilešič Toš, direktorica

1. Predstavitev programa:

Varna hiša Ptuj je javni socialno varstveni program, ki ga Center za socialno delo Spodnje Podravje izvaja od leta 2004. Oblikoval se je zaradi potreb žrtev nasilja in stroke. S programom Varna hiša Ptuj smo dosegli, da se ženske, žrtve nasilja iz lokalnega okolja, skupaj z otroki lahko umaknejo iz nasilnega odnosa v varno okolje in hkrati tudi ohranijo stik z dosedanjim socialnim okoljem.

Še vedno je edini nastanitveni program za žrtve družinskega nasilja na območju Upravne enote Ptuj, ki obsega 16 občin, kjer je po statističnih podatkih in podatkih organov pregona družinsko nasilje v samem vrhu glede na druge regije v Sloveniji.

Za program smo v letu 2008 pridobili Strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa in jo v skladu s Pravilnikom o strokovni verifikaciji socialnovarstvenih programov v letu 2021 obnovili, le-ta je veljavna do 2028.

Program Varna hiša Ptuj je vključen v enotno evalvacijo Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo.

Varna hiša Ptuj dopolnjuje in krepi nacionalno mrežo zatočišč za ženske in otroke z izkušnjo nasilja. Z nastanitvenim programom žrtvam nasilja v lokalnem okolju se ohranja dostopnost, hkrati pa imajo žrtve nasilja omogočeno večjo ponudbo pomoči in možnost izbire.

Delovanje programa financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter občine UE Ptuj. K ustvarjanju boljših pogojev za delovanje programa z

različnimi materialnimi sredstvi in drugimi donacijami prispevajo donatorji. Že več let sodelujemo s stalnimi donatorji in dobrodelnimi organizacijami: Ljubljanske mlekarnice, Ptujске pekarnice, Meso izdelki Žerak, Kmetija Bolcar, Radio Tednik, DM, Lekarna Toplek, humanitarno društvo Soroptimist Ptuj, Slovenska Karitas sv. Jurij, Rdeči križ, CID Ptuj, projekt »Božiček za en dan«, projekt »Uresniči željo« in številni drugi neimenovani posamezniki.

Vsako leto se z različnimi humanitarnimi društvi in organizacijami povežemo ob prazničnih mesecih. Že vrsto let sodelujemo s projektom »Božiček za en dan«, kjer vsako leto poskrbijo za božično obdarovanje otrok; sodelujemo pa tudi s projektom »Uresniči željo«, preko katerega zberemo darila za obdarovanje žensk.

2. Vsebinsko poročilo o programu

Namen programa

Namen Varne hiše Ptuj je umik iz ogrožajočega okolja na varno ženskam in njihovim otrokom, ki doživljajo kakršnokoli obliko nasilja (psihično, fizično, spolno, ekonomsko nasilje ali zanemarjanje).

Osnovna naloga našega programa je omogočanje zaščite ter psihosocialna podpora ženskam in njihovim otrokom pri soočanju s stiskami, ki so posledice nasilja življenja v nasilnem odnosu. Tukaj ima ženska možnost začeti spreminjati svoje življenje in si zagotavljati eksistenco v skladu z lastnimi željami, potrebami in zmožnostmi.

S programom Varna hiša Ptuj delujemo tudi preventivno, saj vplivamo na izboljšanje informiranja in osveščanja potencialnih uporabnic o možnostih vključitve v program in življenje brez nasilja.

Kraj in čas izvedbe programa

Program Varna hiša Ptuj se izvaja v dveh stanovanjih večstanovanjske hiše. Uporabnikom programa nudimo skupaj 7 sob, v katerih je 18 postelj. V vsakem od stanovanj imamo še po eno otroško posteljico. Vsaka uporabnica ima svojo sobo, ki jo deli le s svojimi otroki. Na tak način zagotavljamo zasebnost in varen prostor, kamor se ženska lahko umakne, kadar potrebuje čas, da se umiri in razbremeni.

V programu Varna hiša Ptuj nudimo tudi telefonsko svetovanje in smo za žrtve nasilja dosegljivi na telefonskih številkah 051/368 299 24 in 02/787 56 69 v času poslovnega časa varne hiše, ki je od ponedeljka do petka med 7. in 20. uro.

Za uporabnice, ki se trenutno nahajajo v varni hiši smo dosegljivi na mobilni telefon tudi izven našega poslovnega časa, 24 ur na dan, vse dni v tednu.

Sprejem v program

Sprejem je možen pod enakimi pogoji za vsako žensko, ki se čuti ogroženo; pogoj je pripravljenost sprejeti določila Pravilnika o delovanju Varne hiše Ptuj in dane prostorske možnosti. Posebnih omejitev in postopkov pred sprejemom ni, dovolj je izjava ogrožene ženske, da se želi umakniti na varno.

Praviloma se pred sprejemom z vsako žensko srečamo na Centru za socialno delo Spodnje Podravje, kjer opravimo uvodni razgovor pred nastanitvijo in podamo informacije o pogojih bivanja v varni hiši.

Seznamimo jo s Pravilnikom o delovanju Varne hiše Ptuj ter hišnim redom. Odločitev za vključitev v varno hišo je prostovoljna, prav tako pa tudi izstop iz programa.

Ženska, ki se za prihod ni odločila prostovoljno, ali se s pravili bivanja in hišnega reda v varni hiši ne strinja, ne more biti sprejeta.

Prednost pri vključitvi v naš program imajo ženske in otroci iz območja Upravne enote Ptuj.

Po namestitvi v varno hišo z uporabnico pripravimo individualni varnostni načrt, ki je namenjen povečanju njene varnosti in varnosti otrok pred nasiljem; po enem mesecu bivanja v varni hiši pa uporabnica skupaj s strokovno delavko oblikuje individualni načrt pomoči, kjer sama opredeli svoje cilje in načrtuje njihovo uresničitev, oziroma pot za doseg le-teh. Individualni načrt pomoči uporabnica s strokovno delavko evalvira vsake tri mesece.

Uporabnica je v času bivanja v varni hiši dolžna zase in za svoje otroke prispevati k stroškom bivanja. Mesečni prispevek znaša 23% zneska denarne socialne pomoči za prvo odraslo osebo, za prvega otroka 8% ter za vsakega naslednjega otroka 4%.

Uporabnica brez sredstev za preživetje ne plačuje prispevka in ima bivanje brezplačno, dokler ne pridobi dohodka oz. sredstev za preživetje.

Cilji programa:

- umik v varno okolje – zagotovljeno varno mesto
- aktivno sodelovanje v programu
- boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic
- okrepljena socialna mreža (nova in obstoječa) in razvite socialne veščine
- povečana varnost
- pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti
- spremembe na osebni ravni
- izboljšana življenjska situacija
- prepoznavnost programa

- informiranje in svetovanje ženskam, žrtvam nasilja, ki niso vključene v program
- sodelovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami

Oblike pomoči dela:

metoda dela s posameznikom:

- informativni razgovor (telefonsko ali osebno svetovanje ob nasilju v družini, anonimno in zaupno)
- svetovalni razgovor (svetovanje preko telefona ali osebno pred vključitvijo v program)
- varna nastanitev in možnost začasnega varnega bivanja v varni hiši
- psihosocialna pomoč oz. podpora ženskam in njihovim otrokom v času bivanja v varni hiši, oblikovanje individualnega načrta ter pomoč pri izvajanju in spremljanju individualnega načrta
- pomoč pri organizaciji vsakodnevnega življenja
- pomoč pri preskrbi osnovnih življenjskih potrebščin
- pomoč pri uveljavljanju različnih pravic (zagovorništvo, spremstvo, delo posredno za uporabnico, pridobivanje informacij za njo)
- pomoč pri vzgoji otrok (varstvo otrok, delavnice in druge aktivnosti za otroke)
- svetovalni razgovor z bivšimi uporabnicami
- evalvacija individualnega načrta
- zaključni razgovor in odpust

metoda dela s skupino:

- hišni sestanki (enkrat tedensko)
- skupina uporabnic varne hiše (pogovor o različnih vsebinah; npr. postavljanje mej pri vzgoji otrok, samopodoba in občutek lastne vrednosti, čustva, komunikacija, moška in ženska vloga v družini, odnos do nasilja, predelava osebne izkušnje nasilja v partnerskem odnosu, ugotavljanje in spreminjanje disfunkcionalnih prepričanj in stališč do same sebe, partnerja, otrok,...) – skupina se srečuje dvakrat mesečno po 1,5 ure
- kreativne delavnice za ženske in otroke (pletenje, izdelovanje voščilnic, šivanje, izdelava različnih okraskov, kuhanje in pečenje...) – kreativne delavnice potekajo dvakrat mesečno po dve uri
- tematske delavnice za ženske (o čustvih, vrednotah, komunikaciji, potrebah, učenje postavljanja mej pri vzgoji otrok, samopodoba in občutek lastne vrednosti, ženska in moška vloga v družini, odnos do nasilja, predelava osebne izkušnje nasilja v partnerskem odnosu, ugotavljanje in spreminjanje disfunkcionalnih prepričanj in stališč do same sebe, partnerja, otrok....) – tematske delavnice potekajo dvakrat mesečno po 1,5 ure

socialno delo s skupnostjo:

- sodelovanje z institucijami v lokalni skupnosti in širše, z namenom pomoči uporabnicam (s centri za socialno delo, policijo, z društvom Ars Vitae, CID Ptuj, Ljudsko univerzo Ptuj, zdravstvenimi domovi, vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami, občinami, podjetji za stanovanjske storitve, bolnišnicami, zavodom za zaposlovanje, kriznimi centri za žrtve nasilja, drugimi varnimi hišami ter materinskimi domovi, Rdečim križem, Karitasom, društvi v lokalnem okolju, odvetniki, sodišči, tožilstvi...)

- promocija programa v lokalnem okolju – novembra 2024 smo s slovesnim dogodkom na Ptujskem gradu obeležili 20 let delovanja programa Varna hiša Ptuj. O dogodku, tematiki družinskega nasilja in možnosti umika v varno hišo je bilo več medijskih objav (Ptujška televizija PeTV, Štajerski tednik, Ptujčan, Večer, Radio Ptuj, RTV SLO, Val 202, Radio Maribor).

Ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami smo sodelovali pri pripravi in izvedbi strokovnega posveta Ženska v vrtincu nasilja.

Cilj naših akcij je informiranje širše javnosti o možnih oblikah pomoči, prikazati povezanost delovanja vseh vključenih služb ter nagovoriti žrtve, da se opogumijo poiskati pomoč.

Izobraževanje in usposabljanje izvajalcev, supervizija

Velik poudarek namenjamo izobraževanju in usposabljanju izvajalk programa, ki se vsako leto udeležijo vsaj treh izobraževanj letno. Vsako leto nove prostovoljke vključimo v izobraževanje za prostovoljsko delo, ki ga izvaja CSD Spodnje Podravje.

Prav tako redno poteka:

- supervizija za izvajalce programa ter prostovoljke in prostovoljce, enkrat mesečno za, po 1,5 ure,
- intervizija za izvajalce programa in prostovoljke in prostovoljce, dvakrat mesečno po eno uro,
- timski sestanki znotraj programa, enkrat tedensko po eno uro,
- mentorski sestanki s prostovoljci, enkrat mesečno po 1,5 ure,
- timski sestanki na CSD-jih.

Izvajalci v programu:

V programu Varna hiša Ptuj so v skladu z Javnim razpisom za sofinanciranje socialnovarstvenih programov, ki ga je izdal MDDSZ zaposlene skupaj tri strokovne delavke od tega ena strokovna vodja in dve strokovni delavki. Do aprila 2024 je bila v programu za krajši delovni čas zaposlena laična delavka s srednjo izobrazbo.

V obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 je bilo v program vključenih šest prostovoljcev, ki so skupaj opravili 353 ur prostovoljnega dela. Prostovoljci v programu poskrbijo za kvalitetno preživljanje prostega časa, izvajajo različne delavnice, pogovorne, kreativne,

nudijo podporo, učno pomoč in varstvo otrok. Delajo pod mentorstvom strokovnih delavk varne hiše. Na podlagi Javnega poziva za podelitev nagrad prostovoljcem za leto 2024, so bili na Mestni občini Ptuj sprejeti in nagrajeni tudi prostovoljci našega programa.

Zasedenost v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024:

Mesec	Skupaj število vključenih uporabnikov	število žensk	število otrok	skupaj število nočitev	zasedenost v %
januar	12	6	6	228	64,52
februar	12	6	6	318	70,94
marec	11	5	6	341	71,89
april	12	6	6	353	82,38
maj	12	6	6	348	74,65
junij	11	5	6	330	71,43
julij	14	7	7	343	73,73
avgust	12	6	6	372	85,71
september	12	6	6	355	83,33
oktober	11	5	6	341	71,43
november	11	5	6	270	64,29
december	7	4	3	217	57,14
P o v p r e č n o š t e v i l o n a m e s e c	11,42	5,58	5,83	318	7 2 , 6 2

Število vseh (različnih) uporabnikov v letu 2024:

ženske	10
otroci	7
skupaj	17

Ženske, nastanjene v program, so bile stare od 20 do 74 let; otroci od 3 mesecev do 10 let starosti. 6 žensk je bilo nastanjenih brez otrok in 4 ženske so bile nastanjenih skupaj z otroki (7 otrok: 3 deklince in 4 dečki).

6 žensk je prihajalo iz občin UE Ptuj, 4 ženske so bile iz drugih slovenskih občin.

V letu 2024 se je iz programa izselilo 6 žensk, od tega si je 5 žensk uredilo drugo primerno bivanje (najem tržnega stanovanja, k staršem), 1 žensko pa smo zaradi razkritja lokacije preselili v drugo varno hišo.

Vsi uporabniki (ženske in njihovi otroci) so doživljali psihično nasilje, 9 žensk je hkrati doživljalo fizično nasilje, 3 od njih tudi spolno nasilje in 5 žensk je doživljalo še ekonomsko nasilje.

Posebnosti dela v letu 2024

V letu 2024 je bila v program vključena ena tujka (Turčija) z dovoljenjem za začasno prebivanje v Sloveniji. Poseben izziv dela s tujkami je predvsem v sporazumevanju, saj nekatere govorijo le svoj materin jezik. Z namenom, da se lažje asimilirajo v naše okolje, jih strokovne delavke varne hiše vzpodbudimo k vključitvi v tečaj slovenskega jezika ter se v ta namen povezujemo z drugimi institucijami (upravnimi enotami, Ljudsko univerzo Ptuj).

Vedno bolj ugotavljamo, da je zaradi sodobne tehnologije (pametnih telefonov in drugih naprav) oteženo zagotavljanje varnosti uporabnikom programa. Uporabnice morajo pred vstopom v varno hišo na vseh pametnih napravah, ki jih uporablja družina, izključiti lokacijo. Opažamo, da so povzročitelji nasilja poučeni o bolj prikritih možnostih sledljivosti preko različnih aplikacij in računov. Kljub umiku na varno tako uporabnice še vedno doživljajo psihično nasilje v obliki zalezovanja (preko različnih aplikacijah, s katerimi lahko povzročitelj nasilja dostopa do lokacije njenega gibanja).

Delo z žrtvami nasilja v varni hiši postaja vedno bolj kompleksno in zahtevno. Poleg strokovnega znanja in profesionalnega odnosa sta potrebna tudi empatija in individualni pristop, hkrati pa je nujno timsko in medinstitucionalno povezovanje.

Poročilo pripravila:

Anita Brunčič, mag. soc. del.

Podpisal/-a:

Valerija Ilešič Toš

Direktorica Centra za socialno delo